

Briselē, 2018. gada 19. novembrī
(OR. en)

14409/18

SOC 714
EMPL 534
ECOFIN 1063
EDUC 429

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Ieteikuma par ilgstošu bezdarbu īstenošana: <i>EMCO</i> galvenie vēstījumi – <i>EMCO</i> galveno vēstījumu apstiprināšana

Pielikumā pievienoti Nodarbinātības komitejas galvenie vēstījumi par to, kā tiek īstenots Padomes Ieteikums (2016. gada 15. februāris) par ilgstošo bezdarbnieku integrāciju darba tirgū (*OV C 67, 20.2.2016., 1.–5. lpp.*), kas Padomei (*EPSCO*) jāapstiprina tās 2018. gada 6. decembra sanāksmē.

1. pielikums: *EMCO* galīgie secinājumi par ilgstošu bezdarbu atrodami dok. 14409/18 ADD 1.

2. pielikums: dati attiecībā uz Ieteikumu par ilgstošu bezdarbu atrodami dok. 14409/18 ADD 2.

**Ieteikuma par ilgstošu bezdarbu īstenošana: Nodarbinātības komitejas (EMCO) galvenie
vēstījumi Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības
(EPSCO) padomei**

EMCO 2018. gada 3. oktobrī sagatavoja otro pārskatu par to, kā visās dalībvalstīs tiek īstenots Padomes Ieteikums (2016. gada 15. februāris) par ilgstošo bezdarbnieku integrāciju darba tirgū (pirmais pārskats tika sagatavots 2016. gada 15. decembrī). Minētais pārskats tika gatavots laikā, kad visā Eiropas Savienībā darba tirgus situācija bija uzlabojusies, un tādējādi darba tirgu rezultāti ilgstošiem bezdarbniekiem ir labāki.

Ilgstošā bezdarba līmenis visā ES 2017. gadā bija 3,4 %, proti, mazāks nekā 2015. gadā (4,4 %). Ilgstošo bezdarbnieku skaits ES turpināja samazināties – 2017. gadā to skaits bija 7,3 miljoni. Iepriecinoši ir tas, ka ilgstošo bezdarbnieku līmenis kopš 2015. gada ir krities visās dalībvalstīs, izņemot Luksemburgu un Austriju, kur pieaugums bija neliels. Vislielākie uzlabojumi ilgstošā bezdarba līmeņa ziņā bija vērojami Horvātijā un Spānijā. Ilgstošā bezdarba līmenis valstīs ir atšķirīgs – Čehijas Republikā, Dānijā, Polijā, Zviedrijā un Apvienotajā Karalistē tas ir no 1 līdz 1,5 %, Kiprā, Spānijā, Itālijā un Slovākijā no 4,5 līdz 8 %, bet Grieķijā – 15,3 %. Neraugoties uz minētajiem uzlabojumiem, ilgstošais bezdarbs Eiropas Savienībai vēl aizvien rada lielas izmaksas iedzīvotājiem un ekonomikai, un Eiropas Savienībā vērojamās atšķirības turpina pastāvēt.

EMCO ir konstatējusi – kaut arī visas dalībvalstis kopš iepriekšējā, 2016. gada pārskata ir veikušas pasākumus nolūkā īstenot Ieteikumu labāk, īstenošanas līmenis ir atšķirīgs. Dažas dalībvalstis ir krietni progresējušas, savukārt citām darāmā vēl ir daudz, lai īstenotu Ieteikuma galvenās jomas.

EMCO atzīmēja, ka valsts nodarbinātības dienestu (VND) spējām ir ļoti liela nozīme, un šis aspekts ir būtiski svarīgs Ieteikuma efektīvai īstenošanai visās dalībvalstīs. Dažās dalībvalstīs turklāt ir vērojamas krasas reģionālas atšķirības VND veikspējā, un tas ir jārisina.

Pārskata sagatavošanas laikā tika atzīmētas vairākas citas plašākas reformas, kas varētu ietekmēt ilgstošo bezdarbnieku integrāciju darba tirgū, piemēram, profesionālās izglītības un apmācības sistēmu reformas.

Pārskatā arī tika uzsvērtā ESF finansējuma pozitīvā loma ilgstošā bezdarba problēmas risināšanā daudzās dalībvalstīs.

EMCO vēlas arī norādīt uz Sociālās aizsardzības komitejas 2018. gada ziņojumu, kurā apskatīts, kā sociālie dienesti atbalsta tādu darbaspējas vecuma iedzīvotāju integrāciju darba tirgū, kuri no darba tirgus ir attālināti visvairāk. Minētajā ziņojumā iekļauta virkne būtisku apsvērumu. Tajā secināts, ka cilvēkiem, kas ir atstumti no darba tirgus, ir vajadzīgas ne tikai aktīvas darba tirgu programmas, bet arī pasākumi, kas novērš šķēršļus sociālajai iekļaušanai. Ziņojumā turklāt atzīmēts, ka plaša spektra personāls, kas darbojas sociālo pakalpojumu jomā, tiek piedāvāts universāli vai arī tiem, kas no darba tirgus ir attālināti visvairāk, un ka šie pakalpojumi aizvien vairāk tiek sniegti integrētā veidā.

Attiecībā uz Ieteikuma četrām galvenajām jomām, *EMCO* vēlas izklāstīt turpmāko.

Vairākās dalībvalstīs **ilgstošo bezdarbnieku reģistrēšanās** augsta līmeņa nodrošināšana ir cieši saistīta ar to, ka reģistrēšanās ir priekšnoteikums pabalstu saņemšanai. Tas, šķiet, ir sekmīgs risinājums, lai radītu stabilu saikni starp ilgstošiem bezdarbniekiem un VND. Dažas dalībvalstis ir ieviesušas pasākumus, kuru mērķis ir novērst reģistrācijas atcelšanu. Tomēr daudzām dalībvalstīm ir jāturpina uzlabot informatīvos centienus attiecībā uz neaktīvām personām un ir jāizstrādā stimuli, ja tādi vēl nepastāv, lai personas reģistrētos un paliktu reģistrētas nodarbinātības dienestos.

Pārskatā ir apstiprināts, ka ilgstošiem bezdarbniekiem svarīgi ir papildu pakalpojumi, jo viņiem ceļā uz nodarbinātību, iespējams, ir vajadzīgi sociālie, veselības aizsardzības un citi atbalsta pasākumi. Dažādās jomās ir pieliktas pūles, lai palielinātu **koordināciju** starp valsts nodarbinātības dienestiem, sociālajiem dienestiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem. Dažas dalībvalstis informācijas apmaiņas nolūkos izmanto IT risinājumus, bet citas ievieš sadarbības protokolus. Koordinācija vēl aizvien ir visaptveroša problēma daudzām dalībvalstīm, jo to ietekmē vairāki aspekti, piemēram, datu aizsardzības jautājums, pienākumu sadale starp iestādēm un resursu trūkums.

Tāpat valstīs pastāv ļoti dažādas pieejas, lai izveidotu **vienoto kontaktpunktu**. Dažas dalībvalstis pilnībā integrē attiecīgos dienestus – reizēm ar fiziskas "vienas pieturas aģentūras" starpniecību –, savukārt citās dalībvalstīs ir viena koordinējošā iestāde, kas sadarbojas ar citām iestādēm un vēršas pie tām. Turklāt vairākas dalībvalstis ir izraudzījušās iestādi, kurai būtu jābūt "vienotajam kontaktpunktam", taču tās vēl nav ieviesušas pasākumus, lai nodrošinātu ka tā – sadarbībā ar citiem dienestiem – kā tāda darbotos.

Līgumi par integrāciju darbā vai to ekvivalenti pastāv lielākajā daļā dalībvalstu. Dažas dalībvalstis ir atjauninājušas esošos instrumentus, lai labāk pievērstos ilgstošo bezdarbnieku vajadzībām. Tāpat ir jādara vairāk, jo īpaši, attiecībā uz individuālo novērtējumu regulāru pārskatīšanu un, ja nepieciešams, to atjaunināšanu. Šāda atjaunināšana ir ļoti svarīga, bet tā netiek veikta visās dalībvalstīs.

Dalībvalstis ir veikušas virkni pasākumu **darba devēju iesaistīšanās** jomā. *EMCO* ir novērojusi vairākas inovatīvas pieejas. Dažās dalībvalstīs ar šo iesaistīšanās jautājumu nodarbojas VND darbinieki, un tas ir daudzsoļi; citas dalībvalstis algas subsīdijas apvieno ar apmācību darbavietā. *EMCO* nākotnē cer sagaidīt šo pasākumu rezultātus. Dažās dalībvalstīs vēl aizvien nav stratēģiskāku pieeju attiecībā uz partnerībām ar darba devējiem. Kaut arī sadarbība ar sociālajiem partneriem parasti pastāv, reizēm, īpaši vietējā līmenī, tā varētu būt formālāka un labāk strukturēta.

Ieteikuma uzraudzības pamatā ir arī kvantitatīvi dati, kas apkopoti ar dalībvalstu atbalstu. Otrā pilnā datu vākšanas kārtā, kas pamatojas uz *EMCO* izstrādāto rādītāju satvaru, notika 2018. gadā (rezultātu apkopojums pievienots šiem galvenajiem vēstījumiem). Kopumā otrajā datu vākšanas kārtā bija novērojami būtiski uzlabojumi attiecībā uz apkopoto datu kvalitāti un pilnīgumu. Dalībvalstis vēl vairāk bija uzlabojušas savu datu atbilstību rādītāju satvara specifikācijām, šādi parādot apņemšanos sniegt ieguldījumu Ieteikuma uzraudzībā. Apkopotie dati palīdz aprēķināt pamatrādītājus lielākajai daļai valstu, un tie ir labs sākumpunkts pastāvīgai ikgadējai progresa uzraudzībai. Nākamā gada datu vākšanā tiks iekļauti metodiski uzlabojumi, kuru pamatā būs pieredze, kas gūta pirmajās divās datu vākšanas kārtās (2017. un 2018. gadā). Šie uzlabojumi vienkāršos uzraudzību, samazinās slogu dalībvalstīm un ļaus vienkāršāk interpretēt rezultātus.

Neraugoties uz progresu, kas gūts uzraudzības jomā, ir jāiegulda papildu pūles. Dalībvalstis tiek mudinātas veikt pasākumus, lai uzlabotu datu kvalitāti un pilnīgumu, kā arī spējas izsekot personu nākotnei pēc viņu ienākšanas darba tirgū, piemēram, izmantojot saistītus reģistrus. Nodrošinot pilnīgus datus par turpmāku izsekojamību, varētu gūt skaidrāku priekšstatu par to, vai attiecībā uz ilgstošiem bezdarbniekiem tiek sasniegti ilgtspējīgi rezultāti.
